

TAJNE

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53 15/II=21. X1920XX

Oddział II Informacyjny

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Ew/2. № 6915 /II

W/m.

=====

Przesyła się do wiadomości raport Attaché Wojskowego
w Bernie z dnia 22. stycznia, zawierający dane co do Mię-
dzynarodowego ruchu Komunistycznego.

1 załącznik.

W.z. Szefa Oddz. II. N. D.

PRZEZDZIECKI m.p.

Major Szt. Gen.

Za zgodność:

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L. 66/915 dnia 3/II 1921 r.

Wydruk

Berno, dnia 22 Stycznia 1921r.

ATTACHE WOJSKOWY
PRZY POSEŁSTWIE POLSKIM W BERNIE

L. 2426 RW.

POUFNE

Do NACZELNEGO DOWODZTWA W.P. pertraktacje to nieś bę
Oddział III Sztabu Generalnego.

Pocztą Polowa 53.- jest, że

Poselstwo Polskie w Bernie, komunikuje nam następujące =

Przyczynki do Międzyna-
rodowego ruchu komunis-
tycznego.-

Dla całego międzynarodowego ruchu rewolucyjnego
najważniejszym dziś momentem jest odbywający się obecnie
w Livorno kongres włoskiej partji socjalistycznej. Jak-
kolwiek początkowo wybory delegatów dały bezwarunkową
większość pośredniemu kierunkowi SERRATIEGO, wyniki os-
tatnich wyborów raczej skrajnym komunistom były przychyl-
ne - trudno wobec tego przewidzieć jakie niespodzianki
może przynieść nam kongres, jakkolwiek nadal się spodzie-
wać należy, zdaniem Poselstwa, zwycięstwa ruchu Serratie-
go. Nie to jest jednak dla nas momentem najważniejszym
odbywającego się kongresu - oprócz oficjalnie omawianych
kwestji stosunku partji włoskiej do Moskwy, liczni tam
zebrani przedstawiciele partji zagranicznych powzięć ma-
ją wspólnie decyzje lub conajmniej wymienić poglądy w
sprawie wspólnego na całym świecie ruchu rewolucyjnego,
ztań też główny interes nawet dla Włochów leży w tych
pertraktacjach o międzynarodowym charakterze. Pierwotnie
zapowiedzieli swój przyjazd na Kongres włoski wszyscy
przywódcy partji komunistycznych krajów ościennych i dal-
szych - nawet z Moskwy przyjechać mieli ZINOWJEW, BUCHA-
RIN i BALABANOWA - wobec tego jednak że rząd włoski za-
sadniczo odmówił wizy wszystkim delegatom obcych krajów,
znajdą się na kongresie tylko pomniejsi przedstawiciele
partji obcych, którzy zdołają się do Włoch dostać poza

legalną drogą - niemniej jednak pertraktacje te mieć będą bardzo poważne znaczenie dla dalszego rozwoju ruchu rewolucyjnego w Europie. Już dziś wiadomem jest, że P.S.I. do swego programu polityki zagranicznej wpisała oprócz ogólnej rewizji traktatu wessalskiego, także szczegóły jak plebiscyt w kolonjach niemieckich, zwrot Gdańska wraz z jego Hinterlandem Niemcom, dla Austrii wolność połączenia się z Niemcami etc.... Na powyższe punkta mieli już zgodę swą wyrazić socjaliści francuscy, angielscy i amerykańscy.

Dla przygotowania materiału na zbierający się kongres i wzajemnego wyrobienia sobie zdania o sytuacji w sąsiednich krajach, panował w ostatnich czasach nadzwyczaj ożywiony ruch między przedstawicielami rewolucji we Włoszech, Niemczech i na Bałkanach. MUSATTI i GRAZIADEI w pierwszych dniach roku, znowu pojechali do Berlina przez Innsbruck - ten ostatni miał między innymi za misję by wpłynąć na socjalistów górnośląskich w kierunku przychylnym dla Niemiec, by podczas plebiscytu albo się wstrzymali od głosowania albo głosy swe na korzyść Niemiec oddali, tłumacząc im jaką krzywdę dla rewolucji by było popieranie dziś imperjalizmu polskiego. MUSATTI miał się w Berlinie widzieć z KÖPPEM w sprawie skazanych na śmierć bolszewików węgierskich, proponując by rząd Sowietów dla zapewnienia ich życia wziął równą ilość zakładników z pomiędzy bawiących obecnie w Rosji obcych poddanych i emisariuszy wszelkiego gatunku burżuazyjnych państw zachodniej Europy. Wielkie zainteresowanie jakie jest we Włoszech okazywane Węgrom, spowodowane jest obecnością licznych komunistów węgiers-

kich we Włoszech, głównie w okolicach Bolonji - pod Florencją znajduje się też ciągle KAROLYI, żyjąc bardzo skromnie i ciągle przyjmując różnych wybitnych komunistów różnych krajów - widuje się on stale z emisariuszami Sowdepji - ostatnio był u niego WODOWOZOW, Przed kilku dniami wręczył on soc. posłowi PESCETTI, memorjał w sprawie intryg francuskich na Węgrzech, podczas jego rządów i współdziałania oficjalnych sfer francuskich w całej akcji reakcjonistów węgierskich, materiały ten ma być opublikowany na zbliżającym się kongresie.

Rosja MUSATTI miał oprócz tego z KOPPEM omówić sprawę konieczności ciągłego podkreślania przez rząd Sowietów swych pokojowych intencji wobec Polski i Rumunji, a to z powodu ciągłego demaskowania przez prasę burżuazyjną rosyjskich przygotowań do wiosennej kampanji - Rosja powinna zdaniem P.S.I. dziś wszelkich dokładać starań by w Europie wzbudzić przekonanie o swoich pokojowych intencjach, o prawie że zupełnej demobilizacji, a to w celu zmuszenia Polski i Rumunji wobec opinii światowej do przeprowadzenia rzeczywistej demobilizacji, a w wypadku gdyby Polska tego zrobić nie chciała, dla znalezienia w tym fakcie, pogwałcenia pokoju przez Polskę i odpowiedniego pretekstu do wiosennej kampanji do której Rosja się musi jaknajintensywniej, ale jaknajszybciej przygotowywać.

Po drodze do Berlina, zatrzymał się MUSATTI 3-4ego Stycznia w Innsbrucku, gdzie zjechało się dużo delegatów, głównie z Bałkanów. Bułgar KABANCIEW przedstawił memorjał, przeznaczony dla zarządu P.S.I. w którym przedstawiał przychylną neutralność rządu bułgars-

kiego wobec rozbitków reakcji rosyjskiej i usilną pomoc i opiekę udzielaną im przez rząd Grecki. Wogóle cały ruch rewolucyjny na Bałkanach coraz poważniejszą rolę zaczyna odgrywać w sytuacji międzynarodowej i coraz poważniej bywa traktowany przez koryfeuszów międzynarodowej rewolucji - przed samym kongresem w Livorno, zarząd P.S.I wysłał trzech delegatów (MUSATTI, ALESSANDRI i BARATONO) do Triestu dla widzenia się z komunistą serbskim, - RAKIVICEM, który miał im przedstawić dla zbierającego się kongresu sprawozdanie o całokształcie sytuacji politycznej i socjalnej w Jugosławii.

W Innsbrucku omiawiano dalej sytuację wytworzoną przez coraz większe panoszenie się reakcji w Polsce, Rumunii, Bawarii i na Węgrach - postanowiono raz jeszcze ustawić jaknajostrożniejszy bojkot wszelkich transportów skierowanych do tych krajów, postanowiono zaprosić w tej sprawie delegatów francuzkich i angielskich by w tym samym czasie co Kongres w Livorno zabrali się w Bolonji dla powzięcia kategorycznych nareszcie decyzji w tej sprawie - poza tem związek metalurgiczny włoski postanowił bojkotować wszelką fabrykację przeznaczoną dla powyżej wspomnianych krajów. - Omiawiano dalej sprawę strajku kolejowego generalnego we wszystkich krajach Europy, oprócz Francji o której nie było mowy. W sprawie tej delegat kolejarzy włoskich wyjechał temi dniami do Magdeburga.

Dla tworzenia coraz większej łączności między proletariatem różnych krajów, co dziś jest wytyczną polityki socjalnej III Międzynarodówki, przyszły z Moskwy nowe instrukcje w sprawie tworzenia międzynarodowych organizacji syndykalnych z poszczególnych gałęzi produkcji -

CHE WOJSKOWY

STWIE POLSKIM

L. 2426 R.G.

POUFNE

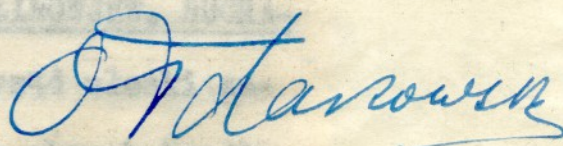
według tego projektu każdy związek zawodowy robotniczy należałby do krajowego związku syndykatów a oprócz tego do międzynarodowej organizacji robotników tej samej kategorii - ma to oczywiście na celu wytworzenie większej łączności między odłamami o podobnych interesach w poszczególnych krajach i ułatwienie wszelkiej wspólnej akcji strajkowej czy nie. Dla projektu tego zjednane już być mają związki metalurgiczne, pocztowo-telegraficzne i górników, natomiast nie jest przewidywane narazie przystąpienie kolejarzy angielskich, francuskich i norweskich.

Socjalisci francuzcy zawsze bywali z pewną niechęcią i nieufnością traktowani przez międzynarodowe rewolucyjne organizacje - zmieniło się to we Włoszech przynajmniej w bardzo znacznym stopniu od czasu kongresu w Tours - wynik jego tak był świetny, z punktu widzenia III Międzynarodówki że francuzi szczególnie we Włoszech bardzo na sympatji zyskali i dziś ich delegatów ciągle widzieć i spotykać można pomiędzy socjalistami włoskimi na równi z przedstawicielami innych krajów.

Ciągłe starania bolszewików rosyjskich ujednolicienia wysiłków całego międzynarodowego proletariatu powoli skutki swe wydają.-

Podpisane = Poseł J. MODZELEWSKI.

Za zgodność

Rotmistrz i Attaché Wojskowy P.P.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York